

§ 183**Yttrande över remiss Delbetänkande - Ett inkluderande jämställdhetspolitiskt delmål mot våld (SOU 2024:21)**

HSN 2024-0537

Sammanfattning

Region Stockholm har av arbetsmarknadsdepartementet givits möjlighet att yttra sig över innehållet i delbetänkandet - Ett inkluderande jämställdhetspolitiskt delmål mot våld (SOU 2024:21). Detta tjänsteutlåtande utgör regionens remissvar.

Beslutsunderlag

- Yttrande över remiss Delbetänkande - Ett inkluderande jämställdhetspolitiskt delmål mot våld (SOU 2024:21)
- Ett inkluderande jämställdhetspolitiskt delmål mot våld (SOU 2024:21)

Yrkanden

Ordförande Talla Alkurdi (S) yrkar bifall till hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande.

Beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar följande:

Hälso- och sjukvårdsnämnden antar hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande över delbetänkandet – Ett inkluderande jämställdhetspolitiskt delmål mot våld som nämndens yttrande och överlämnar detta till arbetsmarknadsdepartementet.

Särskilt uttalande

Désirée Pethrus (KD) lämnar för KD-ledamöterna och M-ledamöterna ett gemensamt särskilt uttalande (bilaga).

Paragrafen är justerad**Skickas till**

Arbetsmarknadsdepartementet
Akten

Yttrande över remiss Delbetänkande - Ett inkluderande jämställdhetspolitiskt delmål mot våld (SOU 2024:21)

Under hösten 2023 beslutade regeringen att tillsätta utredningen en stärkt långsiktig styrning av arbetet mot könsrelaterat våld och hedersrelaterat våld och förtryck. Utredningens uppdrag syftade bland annat till att föreslå hur området hedersrelaterat våld och förtryck kan ges ökat fokus i jämställdhetspolitiken och i samhället samt att säkerställa en långsiktig, samordnad och tydlig styrning på området könsrelaterat våld som utgår från kunskap och evidens. Kristdemokraterna och Moderaterna välkomnar att regeringen tillsatt en utredning på området.

Utredningen har nu resulterat i delbetänkandet *Ett inkluderande jämställdhetspolitiskt delmål mot våld (SOU 2024:21)*, vilket Region Stockholm givits möjlighet att yttra sig över. Kristdemokraterna och Moderaterna noterar att utredningen i nuläget inte föreslår något specifikt delmål mot hedersrelaterat våld och förtryck (HRV). Det delmål som nu föreslås är "Mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck samt utnyttjande i prostitution och människohandel ska upphöra. Alla oavsett kön ska genom livet ha samma rätt och möjlighet till kroppslig integritet." Det är bra att delmålet breddas och inkluderar även hedersrelaterat våld och förtryck. Men att utredningen inte föreslår ett särskilt delmål kring hedersrelaterat våld och förtryck kan också riskera att inte sätta frågan i fokus, vilket utredningen fått i uppdrag att göra. Utredningen hänvisar till Europarådets Istanbulkonvention som är den mest omfattande konventionen för mänskliga rättigheter inom sitt område. Konventionens syfte är att skydda kvinnor och flickor mot alla former av våld, inklusive hedersrelaterat våld och förtryck, och att förebygga, lagföra och avskaffa våld mot kvinnor och våld i hemmet. Utredningen ser det som att alla delar av våld ingår i ett sammanhållet mål i Istanbulkonventionen. Därför har utredningen föreslagit att inte lägga ett särskilt delmål kring hedersrelaterat våld och förtryck utan samla alla mål i ett delmål.

Samtidigt sägs i utredningen att mål ska vara uttryck för politisk vilja till samhällsförändringar i en viss riktning. Och Sverige är en föregångare på området. Och enligt Budgetlagen (2011:203) ska redovisning av jämställdhetsåtgärder utifrån målen ske i regeringens årliga budgetproposition.

I regeringens direktiv till utredningen anges att HRV kräver ökad uppmärksamhet och synlighet för att effektivt bekämpas.

Regeringens uppdrag till utredningen var att oavsett ställningstagande i sak föreslå hur ett särskilt delmål skulle kunna formuleras. Förslaget från utredningen är: "Hedersrelaterat våld och förtryck ska upphöra. Alla, oavsett kön, ska genom livet ha samma rätt och möjlighet till kroppslig och psykisk integritet."

Utvecklingen i Sverige de senaste åren har gått i riktning mot särreglering av HRV. Flera nya lagar har stiftats på området vilket talar för att ett särskilt jämställdhetsmål på området vore naturligt.

Flertalet civilsamhällesorganisationer som arbetar för att stötta och hjälpa personer som lever under hedersrelaterat våld och förtryck, vill se att ett nytt jämställdhetspolitiskt delmål mot hedersrelaterat våld och förtryck införs.

Kampen mot hedersrelaterat våld och förtryck är en av vår tids viktigaste jämställdhetsfrågor. Trots det finns idag inget specifikt delmål inom jämställdhetspolitiken som tar sikte på arbetet med att förebygga och bekämpa hedersrelaterat våld.

Målet för jämställdhetspolitiken är att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sitt eget liv. Utifrån det målet har riksdagen och regeringen tagit fram sex delmål för att uppnå jämställdhet, varav det sjätte delmålet stadgar följande: *Mäns våld mot kvinnor ska upphöra. Kvinnor och män, flickor och pojkar, ska ha samma rätt och möjlighet till kroppslig integritet.* Detta mål har varit viktigt och nödvändigt för att adressera frågor kring våld mot kvinnor. Samtidigt har det inte varit tillräckligt för att effektivt bekämpa hedersrelaterat våld som är en komplex problematik, vilket kräver specifika och målinriktade åtgärder.

Genom att tydligt markera skillnaderna gentemot det befintliga delmålet om *mäns våld mot kvinnor* kan man skapa en mer målinriktad och effektiv strategi för att bekämpa hedersrelaterat våld. Det skulle även innebära tydligare krav på staten, regioner och kommuner att aktivt arbeta för att uppnå målet, samt följa upp det arbete som görs.

Med detta sagt hoppas Kristdemokraterna och Moderaterna att utredningen återigen överväger om inte utredningens slutbetänkande ska innehålla ett nytt jämställdhetspolitiskt delmål som särskilt lyfter frågan om hedersrelaterat våld och förtryck.